

ÜLKELEŞEN ŞEHİRLER ve YÖNETİM UNSURLARI

Şehirlerde yaşanan nüfus artışı, köyden kente yapılan göçler ve diğer nüfus dinamikleri şehir hayatında önemli değişimlere yol açıyor. Bu durumla bağlantılı olarak şehirler hızla küresel, ekonomik ve ticari büyümenin öncüsü haline geliyor.

Peki şehirlerin bu kadar önemli olmasının başlıca nedenleri nelerdir?

- Şehirler yüzyıllardır uygarlık, yaşam ve bilgi merkezi olmuştur.
- Şehirler küresel inovasyonun ön saflarında yer almaktadır.
- Dünyanın yarısından fazlası şehirlerde yaşıyor ve küresel GSYİH'nın% 80'inden fazlasını kentlerde üretiyor.
- 2030'da, on kişiden altısının, GSYİH'nın % 90'lık bir pay ile şehirlerde yaşayacağı tahmin ediliyor
- 2050'de dünya nüfusunun% 70'inin şehirlerde yaşaması bekleniyor.
- 2050'de var olacak kentlerin% 60'ından fazlasının henüz inşa edilmediği belirtiliyor

Şehir nüfusu sürekli artıyorsa, yaşam kalitesi nasıl değişecek?

Dünya nüfusu artmaya devam ederken, şehirlerdeki nüfus yoğunluğu kırsal alanlardan çok daha hızlı bir şekilde yükseliyor. Şehirleşme olarak bilinen bu olgu, tarım, çevre, politika ve enerji kullanımı gibi birçok alana etki ediyor. Bu durumda şehir yönetiminin tartışılması, sahip olduğumuz yaşam kalitesinin geleceğinin de konuşulması anlamına geliyor.

Şehirler doğru liderlerle, stratejilerle ve finansmanla donatılmışsa, **şehirleşme** hepimizin hayatında pozitif değişiklikler meydana getirebilir. Şehirler ekonomik büyümenin ve kültürel gelişimin önemli aktörleridir ve bizlere sayısız avantaj sağlayabilirler.

Kentsel büyümenin getirdiği hızlı değişimlerin kötü yönetilmesi, yaşam kalitesini bozma potansiyeline de sahiptir. Bu kadar hızlı büyümeye alışamayan şehirlerin kaynaklarını, altyapısını, liderlerini geliştirmesi ve yeni stratejiler doğrultusunda çağa ayak uydurması gereklidir.

Şehirleşme olumlu olabilir, ancak başarısız yönetilirse mevcut zorluklar artacaktır.

Şehirlerin karşılaştığı sorunlar şehir liderlerine yeni bir odaklanma gerektirir. **Güçlü şehir liderliği**, durdurulamayan şehirleşme dalgasını bir refah dalgasına dönüştürmenin anahtarıdır. Şehirlerin hayatlarımıza etki etme biçimine bakıldığında, daha fazla altyapı, teknoloji, çevre, ulaşım ve kültür gibi diğer gerekli ürünler ve hizmetler sunması için yönetim yapısını değiştirmesine ihtiyacı vardır. Gelişen teknolojiler insanların şehirlerle daha fazla etkileşime girmesini, insanların kamu alanlarını daha iyi değerlendirmesini, açık alanlarda yer alan inovatif çözümlerden daha etkin bir şekilde yararlanmalarını olanaklı hale getiriyor. Akıllı şehir uygulamalarının geleneksel metotlarla analitik biçimde harmanlanması, yaşam alanları, trafik, çevre kirliliği ve altyapı sorunları gibi faktörlerle mücadele için en etkin yöntem olarak kabul ediliyor. Bu sayede şehirlerin dönüşümünün hızlanacağı öngörülüyor.

Şehir Yönetiminde Kurallar Değişiyor

Şehirlerin kaldırabileceği nüfusun daha fazlasına istihdam, barınma, kaliteli yaşam, eğitim, sağlık, ulaşım, yeşil alan vb. sağlaması zorlaşıyor. Bu durum mevcut altyapının daha verimli ve akıllı kullanımını da mecbur kılıyor. Bu yeni süreçte şehir yönetiminin en önemli unsurları bilişim, inovasyon, veri olurken bu unsurların çevre ve ulaşım gibi hizmetlere de entegre edilmesi gerekiyor. Şehir teknolojileri ve altyapılarının desteği ile yönetim; hızlı, sürdürülebilir, güvenli stratejilerle vatandaş yönetimini iç içe geçirerek çözüm oluşturmaya çalışıyor. **Yarına hazır şehirler**, açığa çıkmamış ihtiyaçları keşfedebilen, teknolojinin ihtiyaçlarımızı nasıl değiştirdiğini farkederek, şehri en iyi şekilde yönetmek üzere teknolojiden nasıl faydalanılacağını planlamış olan inovatif şehirlerdir. Yaşam ve iş kalitesindeki iyileşme, dijital bilgilerin analizi ve uygulanması yoluyla ölçülecektir. Büyük bilgi teknolojileri bileşenini içeren şehir yatırımları, daha iyi bir yaşam kalitesi sunarken düşük maliyetle sürdürülebilir akıllı şehirlerin tasarımını sağlayabilir.

Şehirlerin, hizmet sunumunu iyileştirmek için çok sayıda dijital ve mobil platform kullanmaları gerekir. Başarılı şehir yönetimlerindeki teknolojiler şunları içerir:

- Açık veri projeleri
- Hackathonlar
- Crowdsourcing
- Planlama
- Sanal şehir salonları (Arttırılmış Gerçeklik)

Teknoloji çözümleri, kentsel hizmet sunumunu ekonomik açıdan uygulanabilir kılmakla kalmayıp aynı zamanda **çevresel sürdürülebilirliği ve toplumsal refahı** da garanti altına almaktadır.

Şehir Yönetiminde Çevresel Sürdürülebilirlik

Çevresel koruma, nihai olarak ekonominin sürdürülebilirliği için bir yatırımdır. Bir bölgenin destekleyebileceği kişi sayısını, ekonomik faaliyetlerin oranını ve yaşam standardını artırır.

Hızla büyüyen alanlardaki çevre kalitesi gerçekten bir yönetim meselesidir. Yönetim kabiliyeti, kentsel büyümenin çevreye yardım edip etmeyeceğine karar vermede belirleyici faktördür. Şehirler, ekonomik büyümenin etkenleri olan kaynakları kullanabilir ve bu büyümeyi sürdürülebilir kılacak çevre altyapısına yatırım yapmak için bu kaynaklardan faydalanabilirler. **Bir şehrin yaşamını yönetmek, bir gelecek seçmektir.** Öncelikle hedefleri ve bunları tehdit eden riskleri tanımlamak, daha sonra bu tehditleri karşılamak için kaynakları etkin bir şekilde yönetilmesi gerekir.

Akıllı şehrin vizyonu, teknoloji yardımıyla çevre ve doğanın sürdürülebilirliğini sağlamak, yeşil alanlar ve su kaynaklarını kontrol ederek yeşil ve verimli bir şehir geliştirmektir. Teknolojik ve endüstriyel gelişimin doğru değerlendirilmesiyle enerji servislerine ve su kaynaklarına erişim

artmakta, kaynaklar muhafaza edilebilmekte ve verimliliğin ön plana çıkmasıyla maliyetler azalmaktadır. Kaynakların yanı sıra, atık yönetiminin de sistem dahilinde veriler baz alınarak idare edilmesi, uzun vadede **sürdürülebilir şehir yaşamını** desteklemektedir.

Sürdürülebilir Şehir Yaşamının En Önemli Aktörü Ulaşım

Ulaşım faktörü, birçok şehirde kentsel sürdürülebilirliği önemli derecede etkilemekte ve bu konudaki önemini giderek arttırıyor. Kentsel ulaşım yönündeki çabalar yetersiz kalırken şehirler; kirlilik, tıkanıklık, kazalar, toplu taşıma azlığı, çevresel bozulma, iklim değişikliği, enerji tükenmesi ve görsel saldırı gibi ulaşım ile ilgili zorluklarla mücadele etmeye çalışıyor. Şehirlerdeki nüfus artışı, mevcut karayolları, demiryolları ve diğer ulaşım kanallarının kapasitelerindeki artıştan daha hızlı gerçekleşiyor. Ulaşım altyapısının üzerindeki bu baskılar da değişimi zorunlu kılıyor. Teknoloji bu noktada devreye giren ve ulaşım şeklimizi değiştirecek çok önemli bir unsur olarak öne çıkıyor. Dijital çağ, şehirlerin ulaşım ile ilgili geleneksel operasyon ve yönetim modellerini dönüştürüyor. Bu bağlamda da şehirlerde akıllı ulaşım sistemlerine duyulan ihtiyacın her geçen gün **arttığını görüyoruz.**

Değişen Yönetim Anlayışında Geleneklerinden Vazgeçmeyen Bir Olgu: Kültür

Kültür ve şehir kavramları birbirinden ayrı düşünülemez iki yapıdır. Kaynağını toplumdan alan ve şehir yönetimin hizmetleri aracılığıyla tekrar topluma ulaşan kültürün, her bireyin erişim ve katılımına açık olması gerekir, bu nedenle de ne kadar geleneklerinden vazgeçmese de çağa ayak uydurması ve planlama süreçlerine dahil olmasına ihtiyaç vardır..

UNESCO'ya göre, en geniş anlamıyla kültür, bir toplumu ya da toplumsal grubu tanımlayan ayırıcı maddi, manevi, zihinsel ve duygusal özelliklerin birleşiminden oluşan bir bütündür. Sadece sanat ve edebiyatı değil, aynı zamanda yaşam biçimlerini, temel insan haklarını, değer yargılarını, geleneklerini ve inançlarını da kapsayan bir olgudur.

Kültür, küresel dünyada sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları ile birlikte dördüncü ayağı olarak kabul ediliyor. Sürdürülebilirlik ve refahın sağlanabilmesi için temel bir role sahip olan kültür, geçmişi değerlendirmeyi, bugünü anlamayı ve geleceği hayal edebilmeyi sağlar. Kültürün şehir yönetimine katkı sağlayacağı değerler ise;

- Katılım ve demokrasi
- Duyarlılık ve kapsayıcılık
- Özgürlük, adalet ve eşitlik,
- Barış, güvenlik ve huzur,
- Yaratıcılık,
- Hayal gücü ve yenilik,
- Sağlık, refah ve canlılık,
- Çevre duyarlılığıdır.

Vatandaşlara doğrudan temas edebilme ve yönetilen coğrafyanın kültürel özelliklerine hâkim olma kapasitesine sahip şehirlerden, insan odaklı bir sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla yaşam kalitesini arttıran politikalar üretmeleri beklenmektedir.

Kültür ve kent iliŐkisinin en güçlü yönü, kültürün yaratıcı endüstrileri istihdam ve ekonomik anlamda desteklemesidir. Zanaat, tasarım, reklamcılık gibi yaratıcı endüstrileri., ekonomik kriz zamanlarından görece daha az etkilenen bir yapı olarak nitelendirilmektedirler ve genç iŐsizliĐe çözüm olabilecek bir alan olarak öne çıkmaktadır.